

(mind nyomtatott, mind AV formában) a rendszeres selejtezés hiányát jelzi. A selejtezéshez a többi tanár segítségét is igénybe kell venni, különben nem tükrözi az oktatási program változásait. A diákoktól kérdőívek segítségével tudható meg, mely anyagot nem használják már és miért. Ennyit a 60-ból!

A függelék *Úrlapminták* címmel többek között elmondja, hogy a kiértékelési űrlapok a rendes- és média tanárok esetében azonosak, kivéve, hogy más kritériumok alapján bírálják őket, s a hatékony munkavégzés jelölése is más. Közli azt a néhány kivételt, ahol a fogalmazás is különbözik. – Ezenkívül bemutatja a diákok, a munkaleírás és funkció (nem azonos!) kérdőíveit és az ALA Könyvtári Jogok Törvényének az iskolai könyvtárak média programjai részére készült értelmezését.

Hasznos szöveget foglalja össze a magyarázatra szoruló szavakat, bibliográfia és rövid tárgymutató egészíti ki a kötetet.

A szerzők: *B. Yesner* iskolai könyvtáros, konzultáns és tanár, *H. Jay* volt középiskolai könyvtár média program igazgató, több szakkönyv ismert írója.

Minden angolul tudó kollégának ajánlom a könyvet elolvasásra, és ha ez nem ütközik valamely szerzői jogi szabályba, akkor egy esetleges magyar nyelvű 2-3 részes előadás-sorozat összeállítását belőle. Jó volna, ha mire ilyen igényű iskolai médiaközpontok felállítására pénzünk lesz, azt megfelelő módon és hatékonysági fokon működtethetnénk is. (De talán már vannak is -legalábbis a hozzávaló eszközök, központ nélkül, mint pl. az új Fasori Evangélikus iskolában).

Kovács Mária

Tudnivalók szakkönyvtárak épületének és berendezésének megtervezéséhez

A rendkívül praktikus vezérfonál a *Haworth* kiadó szakkönyvtári sorozatának első tagjaként jelent meg, amelyet nyomatékmal ajánlunk mindazok figyelmébe, akik szakkönyvtárak tervezésével, építésével, berendezésével foglalkoznak, s különösen azoknak a kollégáknak, akik abban a szerencsés helyzetben vannak, hogy új elhelyezéshez jutnak.

Mert elsősorban ahhoz a könyvtároshoz szól a szerző-szerkesztő, aki járatlan a könyvtárépítés és berendezés kérdéseiben, de aki mégis az elé a feladat elé került, hogy vállalata, intézete, ügynöksége, vagy akár egyetemi, főiskolai részlege új épületében (vagy épületegyüttese részeként) kialakítandó könyvtárral szemben követelményeit megfogalmazza, s részt vegyen létrehozása folyamatában.

A könyv első, rövidebb részében *Ellis Mount* maga foglalja össze a könyvtártervezés alapvető folyamataira vonatkozó tudnivalókat, a szakmai program elkészítésén kezdve a területi igények meghatározásán és a berendezés kiválasztásán át egészen a költözésig. Majd a második részben szakemberek sora ad további, részletekbe menően gyakorlati tanácsokat egy-egy fontosabb kérdéskörben. Így külön tanulmány foglalkozik a tervezési előkészületekkel, a tervezőmunkában részt vevő személyek körével, az építész szerepével, az állomány elhelyezésével és az állványzat kiválasztásával, a belsőépítész feladataival, az elektronizált könyvtár berendezéseivel és követelményeivel.

Értékes és hasznos része a könyvnek a szakkönyvtárak tervezésével foglalkozó irodalom válogatott és annotált bibliográfiája, s nemkülönben a függeléként közölt négy épületelemzés nemrégiben épült szakkönyvtárakról.

Meg kell jegyeznünk, hogy ez a tervezési útmutató nemcsak új építkezések esetén használható, hanem ugyanígy akkor is, ha régi épület átalakítása a feladat, sőt ha csak a meglévő terü-

letek funkcionális átrendezésére kerül sor. A szerzők főként a kisebb szakkönyvtárak igényeire és problémáira voltak tekintettel, de a közepes méretű szak- és felsőoktatási könyvtárak is rengeteg gyakorlati útbaigazítást, hasznos tanácsot kapnak tőlük.

Összefoglalva: ez a munka is azok közé a külföldi szakkönyvek közé tartozik, amelyeket szívesen látna a recenzens magyarra fordítva magyar könyvtárosok kezében.

Papp István

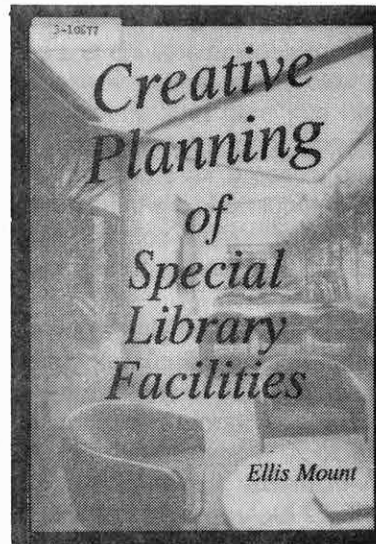
A könyvtárközi kölcsönzés kézikönyve

Az American Library Association ebben a témakörben utoljára 1970-ben adott ki kézikönyvet: azóta a szabályzatok, a technológia és a működési prioritások számtalan változtatáson mentek keresztül, s ebben a megváltozott helyzetben egy új kézikönyv vált sürgetően szükségessé.

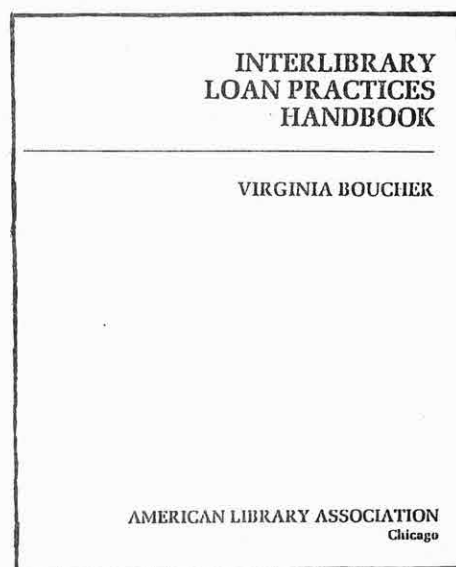
Ez az új kötet elsősorban kezdőknek szól, a még tapasztalat nélküli új könyvtáros-személyzet betanításához hasznos segédeszköz. De természetesen azok részére is előnyös, akiknek tudása csak felfrissítésre szorul. Segít a szabályzatok alkalmazásában, leírja a kívánatos kölcsönzési, együttműködési gyakorlatot, és kiterjed már a telefax, az elektronikus posta és más modern eszközök sajátos problémáira és azok könyvtári megoldásaira is.

Mindehhez a könyv főrészét a szerző 7 fejezetre osztotta. Ezek az egész problémakört egyszerűen, világosan és változatos tipográfia segítségével áttekinthetővé téve, minden apró részletre kiterjedően dolgozzák fel, komponenseire bontva és azokon belül pontos definíciókat, további utasításokat, tanácsokat adva és "burkolt javaslatokat" téve. A felvetett témaköröket ábrákkal bőven illusztrálja, és a Függelék nagy bibliográfiáján kívül egyenként is ellátja releváns irodalomjegyzékekkel.

A fejezeteket a szóban forgó tevékenységnek megfelelően osztja fel. Az első, a legkimerítőbb, a kölcsönkérők höz szól, azokat utasítja, az alap-

Creative planning of special library facilities / Ellis Mount ed. - New York, London : Haworth, cop. 1988. - 197 p.

BOUCHER, Virginia
Interlibrary loan practices handbook / Virginia Boucher ; [ed.] American Library Association. - Chicago : ALA, 1985. -XII, 195 p.